

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenhetedik évfolyam.

12. szám.

Debrecen, 1927 március 19.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

A világiak.

Az egyetemes papság nagyszerű elvét a gyakorlati valóság egész pompájában mutatta be Hegedüs Loránt nagytemplomi előadása Debrecen közönségének. Nem az a fontos, hogy a beszéd, amelyet mondott, gondolatokban gazdag és minden hallgatót teljesen lebilincselő volt. Hanem az, hogy ez a beszéd a szó legszebb értelmében térítő beszéd volt.

Azért jöttem hozzátok — szolt egyebek közt —, hogy ha protestánsok vagytok, halgassatok Jézusra, szenvedjétek vele, higgyétek neki, mert csak ő hozhatja meg a boldogságot és Magyarország feltámadását. A magyar protestánsizmusnak az a baja — mondta még előbb —, hogy nem elég protestáns; nem olvassák a bibliát, pedig nekünk nincs pápánk, csak bibliánk s aki a bibliából nem merít, az semmiből sem merít. Az, aki a magyar protestánsizmust gyengíti, tönkreteszi a magyar függetlenséget. Az a protestáns, aki ma gyáva, tudja meg, hogy hazaárulást követ el. Ha a protestánsok a mohácsi vész óta csak a lélekszám arányában vettek volna részt a történelemben és az irodalomban, furcsa történelem és furcsa irodalom volna itt. Majd a befejezés: Boldogok legyetek keresztyén hívek, és a Jézus szerelme által várjátok hazánk feltámadását.

Íme, csak egy néhány kiragadott mondat a nagy beszédből, amelynek minden mondata annak a célnak a szolgálatában áll, hogy meggyőzze a hallgatókat a protestáns keresztyénség lelki és földi életben egyaránt legboldogítóbb voltáról; hogy bemutassa a protestáns keresztyénségnek igazi arcképét, mint a Jézus Krisztus állhatatos követőinek táborát; hogy rámutasson arra az óriási erőre, amelyet a protestáns keresztyénség a földön képvisel és amiről a magyar protestánsok nagy részének fogalma sincs.

Nem Hegedüs Lorántot magasztalni a célja ennek a pár sornak. Hegedüs már úgy is beírta a nevét a magyar történelembe s a késő kor historikusai őt a legkiválóbb magyar mártírok között fogják emlegetni. A jelen kortól meg nincs neki mit várni, hiszen maga mondta, hogy ebben az életben ő már boldog többet úgy sem lehet soha. A protestáns keresztyénség nagyszerűségére akarunk inkább rámutatni, mely lehetővé teszi ilyen tanításoknak az elhangzását s ezen az úton is ter-

mékenyíti a szíveket a Jézus Krisztus szavainak befogadására.

Bizonyára van pap akárhány, aki a maga vallását és a maga egyházát olyan ragyogó színekkel tudja festeni, mint Hegedüs Loránt. Bizonyára van pap nem is egy, akiben a szónoki képesség versenyez az övével, vagy túl is halad rajta. Azonban egészen bizonyos, hogyha azokat az igazságokat, amelyeket Hegedüs Loránt elmondott, bármelyik ünnepezt papi szónokunk mondta volna el, nem tett volna akkora és olyan mély benyomást, mint a Hegedüs Loránt szájából. Ha pap beszél így: a felületesebb gondolkodásúak azt mondják rá, hogy őneki ez a hivatali kötelessége. Ám amikor világi ember, a közgazdasági élet közzismert munkása, egy finánc mondja, meggondolja a publikánus lélek is, hogy hát csakugyan nem jól van, ha reggel inkább kíváncsiak vagyunk olvasni, mit mondott tegnap egy miniszter, mint azt, mit mondott az Úr Jézus Krisztus. Hogy aztán ez a finánc miniszterviselt ember s egyetemi tanár, az ország egyik legnagyobb és legünnepeltebb közgazdasági kapacitása: az meg azokra hat kivált lenyűgözően, akik kívül vannak a protestáns keresztyénségen s akik így mintegy a kerítésen kívülről csodálják ennek az egyháznak a leghatalmasabb elmék egyikére gyakorolt, tehát mindenestre általánosan érvényesülhető nagy hatását.

Ez a világi elem szerepének óriási jelentősége a protestáns egyházakban, nem pedig az, hogy népies az ő bevonásuk folytán az egyházalkotmányunk. Sajnos, ezidőszereint nem sokan vannak, akik így fogják fel a világi elem szerepét az egyházban. De ebben a vonatkozásban is el kell jönni minél előbb a felébredésnek.

Hítvallás és theologiai irodalom.

Ezen a címen Dr. Sebestyén Jenő terjedelmesen válaszol „Egyházkerületünk és a Theologiai Szemle” c. kérdőrevonásunkra a Kálvinista Szemle március 5-iki és 12-iki számaiban. Köszönet érte. Ezen válasz alapján most már lehetséges lesz, hogy az ügyben legközelebről érdekeltek — egyfelől maga a Theologiai Szemle, másfelől a tiszántúli egyházkerület — amennyiben óhajtják és szükségét érzik, maguk nyilatkozzanak. Mi a magunk részéről a polémiát nem szándékozunk folytatni,

mert nem is polémia, hanem egyszerű vélemény-tisztázás volt a célunk. Ez, azt hisszük, jogunk is, kötelességünk is volt s igazán nem tehetünk róla, ha „leckéztetésnek“ tünt föl. Sajnáljuk szívünkben, ha ez az általunk őszintén nagyrabecsült Dr. Sebestyén Jenőt kellemetlenül érintette, de kérjük őt igaz testvéri szeretettel, vegye föl erről a saját kellemetlen érzéséről a mértéket és így próbáljon behelyezkedni mindazoknak a lelkivilágába, akiket, noha magyar református egyházunknak öhozzá hasonlóan hű és buzgó gyermekei és munkásai, Szemléjében annak fennállása óta *leckéztetett és leckéztet*, mégpedig egyáltalán nem csak abban a modorban, ahogyan mi azt övele ez egyetlen alkalommal tenni bátorzkodtunk.

Sajnáljuk nagyon azt is, hogy a Sebestyén Jenő virágában az *elvi* szempontok gyógyíthatatlanul össze vannak elegyítve a *személyesekkel*. Ha általában sem akarjuk folytatni a polémiát, erre a térre különösképen nem követjük őt és lapját, amelynek ez, a nagyon magasrendű *elvi* szempontok folytonos hangsúlyozása mellett is, nagyon gyakran tapasztalható rossz szokása. Szerény magamnak pl. végtelenül izlésem ellenére volna, hogy most már ennek a szóváltásnak kapesán elkezdjem szélteben-hosszában magyarázni és mentegetni a magam „*theologiai liberálizmusát*“, amelyet Sebestyén Jenő a válaszába bevonni jónak látott — s ezzel a magam részéről is tovább segítem *személyi* kérdéssé válni ezt a végképen *nem személyes* ügyet.

Barátságosan megnyugtathatom különben Sebestyén Jenőt, hogy az én „*theologiai liberálizmusom*“ végkövetkezménye lényegileg az, hogy azokkal szemben, akik kálvinistábbak akarnak lenni magánál Kálvinnál, az én Krisztusra vezérlő (nem egyetlen, de legfőbb) mesteremnél, adandó esetben Isten iránti alázatos és boldog engedelmisséggel s református hitem és egyházam halálosan hű és forró szerelmével fogom vállalni — a *Dr. Geelkerken sorsát*.

Révész Imre.

Egyház

A stóla.

A Debreceni Protestáns Lap 10. számában megjelent „A stóla“ c. vezércikkhez a következőket óhajtanám hozzátenni. A stóla ügyében elfoglalt és ott kifejezésre jutó elvi álláspontot természetesen teljes mértékben helyeselhetjük, nem is erről van szó, hanem egy kis történeti helyreigazításról.

Nevezetesen úgy tűnik fel e cikk olvasásakor, mintha a stóla eltörlése teljesen új dolog volna református egyházunkban s mintha Szeged lenne az úttörő ezen a téren. Bár ismer a cikk írója kivételt képező, „szórványos esetek“-et, mégis a „bátor kezdeményezés“ dicsőségét Szegednek adja. A dolog azonban úgy áll, hogy a hódmezővásárhelyi eklézsiában 1898 óta nem szednek keresz-

telési és esketési stólát, csupán a temetéseknel maradt meg a stóla mai napig; a temetés pedig mindig temetőbe való kikíséréssel történik.

Ennek a kérdésnek különben a békés-bánáti egyházmegyében elég messzire nyúló előzményei vannak. Igazolásként ideiktatom a békés-bánáti egyházmegyei lelkészegyesület Szegeden 1894 május 22-én tartott gyűlése jegyzőkönyvének 2. pontját: „Papp Imre lelkész „A 255. §“ cím alatt az országos egyházi törvények ama rendelkezését veszi felolvasása tárgyául, hogy „lelkész, tanító és énekevezér az őt illető fizetést egyháza tagjaitól közvetlenül nem szedheti“ s ez alapon indítványozza, hogy a lelkészek is az egyes lelkészi szolgálatokért ne a hívektől szedjék a stóla-díjakat, hanem az egyház részéről méltányos kárpótlásban részesítve, minden egyes lelkészi szolgálatot díjtalanul végezzenek“.

„A nagy figyelemmel hallgatott felolvasás élénk vitát keltett s miután az abban felvetett gondolatokat az értekezlet úgy az egyházi életre, mint a lelkészi kar helyzetére nézve igen fontosaknak találja, esperes úr elnöklete alatt az ügy iránt érdeklődőkből alakítandó bizottság küldeték ki, hogy a felvetett kérdéseket tanulmányozza s azoknak a gyakorlati életben leendő keresztülvitelét előkészítse...“

Papp Imre lelkésznek a stóla eltörléséről tartott eme felolvasását közölte akkor a Debreceni Protestáns Lap és pedig a Szerkesztőségnek (Bacsoni tanár) azon felhívásával, hogy a többi egyházi lapok is vegyék át azt. A stólát erre a hódmezővásárhelyi egyházon kívül néhány más egyház is csakhamar el is törölte.

Alkalomadtán megemlítjük itt azt a másik tény is, mely néhány év óta általánosan felszínre került egyházi életünkben s a Konventet éppen most foglalkoztatja, nevezetesen, hogy 1896 október 21-én a békés-bánáti református egyházmegyei lelkészi értekezleten Papp Imre lelkész indítványt tett az irányban, hogy nevezett lelkészegyesület „kérje fel az egyházkerületet, hogy az istentisztelet, a sakramentumok, főképp az úrvacsora kiszolgáltatásának ideje és módja tekintetében a jelenleg létező nagy különbségek megszüntetésére s általában a cultus egyöntetűvé tételére nézve tegye meg a kezdeményező lépéseket“.

Egy csendben, de hűségesen munkálkodó lelkipásztornak s egy működésével nem hívalkodó egyháznak tartozunk ezeknek a megállapításával. Nem a vitázni vágyás, nem is a rivalitás iratja e sorokat, hanem csak a történeti igazságra törekvés, amelyet az említett cikk írója is mindig keres s amit bizonyosan most is szívesen vesz. **S. B.**

Örömmel közöljük a fenti sorokat s fogunk közölni minden hasonló természetű történelmi adalékot, sőt elvi vonatkozású megjegyzéseket is. Hogy az említett cikk a szegedi egyház „kezdeményezését“ emlegeti, ez szerény nézetünk szerint, még *látszatképen* sem jelenheti azt, mintha „úttörőnek“ is Szegedet tartanók ezen a téren; mert „kezdeményezni“ lehet „úttörés“ nélkül is olyat,

ami, mint éppen a stóla eltörlése is, már előzőleg, szórványos és elszigetelt esetekben, kezdeményezve volt, de sem egyházi, sem egyházkerületi viszonylatokban nem lett általános érvényűvé s így bizonyos idő múltával egy másik helyen újra kellett kezdeményezni. — Egyébként a „kezdeményezés” ebben a vonatkozásban még azt is jelenti, hogy egy nagy cél érdekében egy *kezdő lépés történt*, mely azonban teljes elvi következetességgel nem vitetett még keresztül — Szegeden sem, ahol bizonyos szolgálatok bizonyos formáira még fenn tartották a stólát, de Hódmezővásárhelyen sem, ahol, mint a fenti sorok mutatják, *egy bizonyos szolgálatra* nézve mai napig, a szolgálat formáinak különbsége nélkül, fennáll az. Az illető lelkipásztor úr és egyháza általunk is ismert és elismert érdemei hangsúlyozásának pedig annál szívesebben helyt adunk, mert azokat, legalább is e lap hasábjain, emlékezetünk szerint különben sem vonta senki kétségbe.

R. I.

Iskola

Tanítóképzésünkhöz.

Sok oldalról elhangzó véleményként halljuk, hogy tanítóinkkal sok baja van egyházunknak, papjainknak, a falunak, társadalmi osztályoknak, hogy tanítóink nem képezik tovább magukat stb.

Egyházunk részéről felhozott bajokat abban lehetne röviden összefoglalni, hogy tanítóink egy részénél épúgy, mint egyházunk tagjai nagyrésznél, nincs meg hitigazságainknak mindent átfogó ereje s vele az állameszmének a mai időben divatos, magasabb polcra való tolásával felekezeti iskoláink létjogosultsága alapjában rendül meg. Ezenkívül vegyük figyelembe, hogy tanítóink annyira nem képezik tovább magukat, hogy hivatalos tényező hivatalos helyen nyilatkozott — tünetképen — arról a tanítóról, ki húsz évi működése után nagy számban szerzett ökreivel, lovaival számolt be, de könyvet csak kettőt vett. A tanterv a német nyelvet azért állítja be, hogy segítsége révén a külföldi irodalomhoz is hozzáférhessen a tanító. Eredmény, hogy még a hazaihoz sem nyul.

Az egyház részéről elérendő cél: a hit alapigazságainak nemcsak kötelelességből, hanem a lélek bensőséges erejéből eredő hivatásszerű megalapozása, erősítése nincs biztosítva, mint azt hitéletünkben beállott — szinte visszaesésnek beillő — stagnálás mutatja. Ami pedig az állam részéről kitűzött célt illeti: szakismeretekben, tehát pedagógiai mesterfogásokban jártas kiképzés ha meg is adatik, elmarad feltétlenül az oly intelligens embernek biztosítása, aki falu helyen a kultureszközöknek nemcsak megadója, szállítója, de biztosítója is, aki, mint kultur-ember, nemcsak időz egész életén keresztül a faluban, de ennek népét, ahelyett, hogy maga szállna le eddigi szintjének feladásával, saját nivójára emeli. Itt szembetűnő hibának kell lenni, melynek kiküszöbölése feltétlenül feladatunk.

Keresnünk kell olyan megoldást, mely a tanító hitét elmélyíti, kulturfogékonyságát fokozza.

Teremtő, formáló hitet, igaz, nagyobbára önmagunkból merítünk, de ne felejtsük, hogy kiváltására, továbbfejlesztésére, megerősítésére környezetünk nevelő hatásának is van befolyása s mint ilyenről beszélhetünk is. Sokkal fokozottabban áll ez utóbbi a pozitív ismeretekre nagy mértékben támaszkodó kulturfogalmak megadására. Az emberi tudnivágyás bizonyos fokon kielégülésre törekszik, melynek folyamán újabb tudnivalók, újabb látószögek bukkanak fel s e circulusban valóságos szomjúság áll elő. Az ismeretek megszerzésére irányuló törekvést ily határozott szomjúsággá kell tenniük képzőinknek annyival is inkább, mivel a mai idők nehézségei e kielégítés szempontjából oly nagyok, hogy inkább a szomjúság forrását apasztják el, mintsem hogy elősegítsék annak eloltását. Hisz pár éve csak, hogy a kezdő helyettes gimnáziumi tanár évek hosszú sóvárgása után szíve vágyát — egy békebeli 20—22 koronás könyvet — első havi fizetéséből beszerzett s mikor csak 45 koronája maradt meg, kénytelen volt minden más könyv megszerzése utáni vágyát feladni s azóta sem szerzett újakat. Valószínűleg örökre elment a kedve. Idők javulásával jobbra fordulható helyzetében is új lélektani folyamatnak kell megindulnia, hogy új lépésre szánja magát. A történelmünk folyamán mutatkozó jelenségek legalább azt látszanak igazolni, hogy az egyszer elapadt forrás nehezen indul meg újra.

A reformáció nagy emberei nem riadtak vissza e nehézségektől. A kitűzött s közben szerzett célok megvalósításához vezető utak s eszközök megszerzésének megismerésére külföldre tódultak s ott annyi hitbeli mélységet, ismereti gazdagságot szereztek, hogy a nehéz köz- és gazdasági állapotok dacára nemcsak a megadott, de általuk újonnan kitűzött célokat is megvalósították. Szomjúságuk volt, melynek kielégítését részben magán a külföldön, részben itthon igyekeztek kielégíteni az internacionális latin nyelven megjelent, behozott iratokból. Ezt csak Mária Terézia céltudatos politikája nehezítette meg. E nehézség aztán beidegződött a latin használatának halálára annyira, hogy a nemzeti nyelveken történhető kielégítés idejére már a tudásszomj is eltűnt. S így kifejezetten kortűnet a húszéves tanító két könyves vásárlása. Ezért hanyatlott vissza legalább is részben hitéletünk egyházunkban, tanítóságunkban, ezért marad el továbbképzésünk.

Ezekután önként adódik a felelet a mult példájának alapján. Meg kell erősítenünk a külföldre irányuló mozgalmat hitéletünk megerősítésére, kulturigényeink fejlesztésére.

Tanítójelölteknek külföldre való küldését e miatt szükségesnek tartom oly helyekre, honnan hitéletünk mindent átfogó bizonyosságával jönnek haza, hol a kulturtörekvésekkel oly mértékben ismerkedhetnek meg, melyek maradandó nyomokat hagynának lelkükben s ide hazakerülve, környezetükre emelő hatással lennének. Hogy pedig e hatás jobban biztosíttassék és jobban kihasználtsassék, az

oklevelét megszerzett ifjú tanítók külföldről visszajövet, széniorként vagy nevelőként állíttatnának be ismét a tanítóképző ifjúság közé, melynek idegen nyelvi ismeretükkel nyelvi kurzust adnának a külföldrejutás megkönnyítésére. a külföldi irodalom biztosabb hozzáférhetésére, másfelől pedig állandó érintkezésükkel jobban emelnék a falusi nivóból alig kiemelkedő s így oda könnyen visszasüllyedésre hajló, nagyobbára falusi ifjúságot, mely előtt így nemcsak új ismeretszerzési lehetőség nyílik meg, de a mai — falusinak mondható légkörük helyett más, magasabb légkörbe emelkednek fel.

Az ily széniornak beállítása nálunk, debrecenieknél még külön is érvelhető. Internátusunk felügyeletének kérdése véglegesen nincs megoldva, a mostani csak olyan ad hoc, esztendőről-esztendőre változható, bizonytalan megoldás, mely csak addig lehetséges, míg a tanárkarnak nőtlen s felügyeletre alkalmas tagja van. Ily módon pedig állandó megoldást nyerne, ősi kollégiumi tradíciókban gyökerezne, melynél az ifjúság kebelében, az internátusban külön, önálló, önképzés célzatával bíró továbbképzés szolgálatában álló munka folyna. A széniornak külföldi kiküldetése feltétlenül emelné az ifjúság ambícióját, személyének megválasztásával erkölcsi, érzelmi fejlődésének irányítását fokozhatná a tanárkar s állandó felügyeletével biztosítaná az igazgató.

Ami pedig a kérdés pénzügyi oldalát illeti, arra a következőt jegyezhetjük meg. Vagy nem oly jelentőségű e kérdés, mint azt e cikk írója gondolja s így e sorok céljukat tévesztették, vagy felismerjük nagy fontosságát s nagy horderőt tulajdonítunk neki s akkor csak akarni kell e célra alapot teremteni, mert pénz nehéz időben is előteremthető a szükségesre, csak nem kell fáradságot sajnálni s kímélni. Az intézet maga is célirányos propagandájával nemcsak megkezdheti, de kitartó munkával végérvényesen is biztosíthatja hosszabb-rövidebb idő alatt e kérdés pénzügyi megoldását. Mint esetleges megoldás ötlük az ember eszébe legalább addig, míg a kollégium sorsát intézőknek jövőre vonatkozó terveit nem ismerjük, hogy vajjon nem volna-e lehetséges a hadikölcsonök birtokában a kormánytól bemandott karitatív intézkedések során e kérdés pénzügyi oldalának megoldása. Kulturfölényünk megtartása, vallásosságon felépülő hazaszeretetünk nemcsak megengednék, de szükös viszonyok között tanuló diákságunknak az egyház szárnyai alatt való megtartása kívánja is az értéktelennek látszó hadikölcsonöknek egyház- s nemzetfenntartó módon való gyümölcsöztetését. Kormányainknak nem kollégiumunkra vonatkozó, de kollégiumunkat oly nagy mértékben sújtó és működését próbára tevő intézkedései indokolttá tennék, de mindezeket elvonatkoztatva is, feltétlenül karitatív lenne a hadikölcsonöknek ily módon való érvényesítése.

Így madártávlatból. De a hadikölcsonök sorsától függetlenül is megoldandónak látom a felvetett kérdést, mely ellen talán felhozhatják, hogy a külföldet járt tanító nem megy ki tanyára. Ne felejtjük, hogy nem felszínes kulturmáz felszedetés

volna célom, hanem mélységből eredő hit megszerzettése s ezen felépülő tudás, mely nem fényleni, de terjeszkedni akar. Ellenkező esetben a mai öt éves képzőt építsük le három év körülire s akkor ehhez hasonló cikkek megjelenése is megszűnik ideig-óráig. Ezenkívül, ha egy-két tanulót évente kiküldenénk, még mindig bőven akad, akinek világfelfogását nehezen mozdítaná meg a visszajött személyes hatása. De épp az ilyenek számának csökkentése kívánatos.

Ha nemcsak átérezzük, hogy többet kell adnunk az államnál, de törekszünk is többet adni. úgy önmagában omlik össze a napokban elhangzott vád, hogy az egyházak folyton csak követelésekkel állanak elő az állammal szemben s kevesebbet nyújtanak az államnál. **Szemes.**

Közélet

Levél.

Tiszteletes Szerkesztő Uraim!

B. lapjok f. é. febr. 26-án megjelent 9-ik száma Különfélék rovatában olvasom „Hatvan milliót meghaladja... mely hátralékban kint van”. Mikor ezt olvastam, hirtelen arra gondoltam, de sok kömüves mester olvasója van a lapnak, mert azoknak nincs téli időben pénzük, illetve bevételük; de aztán az összeg nagysága megdöbbentett, mert egyebet is kilehet abból olvasni: hanyagság. Azért nagyon kérem építő szakbeli lapolvasó társaimat, hogy az úgynevezett első foglalóból juttassunk valamicskét a lapdíjba is. A többiek pedig tegyék a szívökre a kezöket s kérdezzék meg önmagukat, hogyha ök szerkesztenék és adnák ki a lapot, mit várnának és kívánnának az olvasóktól és hirdetőktől? S aztán *azonnal* hasonlóképe cselekedjenek.

Ugyanazon lapszám vezércikkének első sorában ez olvasható: „Nem éppen újkeletű a panasz, hogy sokkal inkább szeretünk az utóbbi időben anyagi, mint szellemi kérdésekkel foglalkozni”. Ebből megértettem, hogy miért nem szóltak hozzá az én egyszerű írásaimhoz, még az 1917. évihez sem; no egyhez mégis, az „Egyházmegyei gyűlés” 1918 címűhöz; de azért a múlt évben ugyanazon egyházmegye, melyről ekkor szó volt, területén kívül tartotta meg gyűlését. Most tehát ez alkalommal anyagiakról írok, nevezetesen a lelkészi javadalalmazásról. Már mások is írtak a közös pénztárról, én is úgy gondolom, állíttassék fel kerületi, vagy országos közegyházi pénztár, melybe minden egyházközség beszállítaná személy- és birtokszerinti kirótt adóját s abból a pénztárból kapná meg minden lelkész a megállapított fizetését, olyanforma fokozat szerint, mint a polgári tisztviselő, azaz osztályozás szerint; miáltal megszűnne az a rendkívüli nagy fizetési különbözet, hogy egyforma iskolai képzettségű lelkészek, egyik 30 hold földdel, másik 60-nal, a harmadik 100 holddal stb. és a cifrábnál-cifrább sallangú stóla javadalmaival

van dotálva; amiből aztán rendkívül sok kellemetlen dolog következik. A stólat — mint már máskor is írtam — teljesen el kell törölni. Mert ves-sünk csak reája egy kis komoly pillantást; először is a kereszteleési stólára. Két sákramentumot szer-zett a mi Urunk Jézus Krisztus, a keresztséget és az úri szent vacsorát. No most már, ha az egyiket ki lehet stóla nélkül szolgálni, úgy a má-sikat is úgy kell, mert stóla mellett *nem* sákra-mentom. Másodszor ott van a temetési stóla, mely-nél van énekszós, imás, predikációs, orációs, síri-beszédes, egy papos, két papos temetés, ezek még mind egyházi funkciók; de van reá eset, hogy dalárda is szerepel, itt már a pap ezt külön meg-fizetteti, mert neki a dalárda énekét végig kell hallgatni stb. No most már megtörténik, hogy egyik temetésen, mert van miből megfizetni, két pap is van, még a temetőbe is kimegy mindakettő, pedig nem lehetetlen, hogy akit temettek, egy szikra belső közösségben sem volt még a látható egyházzal sem. Másik temetésen pedig egy pap sincs, leg-feljebb kiküldenek — nem ritka eset — egy szál rövid nadrágú diákot (ez az egyházi funkció aztán már akár el is maradhatott volna). Nem lehetet-len, hogy ezen temetésnél egy faluszéli igen öreg bácsit, vagy nénit temettek. S lehet, hogy nem is volt rossz indulattal az egyház iránt, talán mikor tehette, még azt a bizonyos özvegyi fillért is be-dobta a perselybe, de végnapján nem volt stólára való, nem hagyott, így pap sem volt. Ez nemcsak nagyon szomorú, de döbbenetes jelenség, ez már igazán nem keresztyén közösség! Tehát töröltes-sék el a stóla-rendszer s legyen kötelező pásztor-ság a pap részéről, hogy minden jogi és hívő egyháztagnak temetésére menjen el a pap s a teme-tésen ne a felek szabják meg a papi szolgálat mikéntjét, de — ne is a pap, hanem — a pász-tornak kell tudni, hogy hol, miként szolgáljon a temetésen? Aztán dalárdát vagy polgári beszédet sem megakadályozni, sem megfizettetni ne lehessen. Harmadszor a házasságkötési stóláról egy egész külön cikket kellene írni, mert azok oly komplikáltak, hogy közönséges embernek megáll az esze rajta és lelke belsejében kérdezi, hogy szabad ilyeneknek lenni keresztyén egyházközös-ségben? Stólaival nincs igazi *keresztyén közösség*. Az *igazi keresztyén közösség* pedig olyan komoly kérdés, mely nélkül nincs és nem is lehet keresz-tyén élet; tehát a belmisszióknak is, ha nem ez a tengelye, úgy nincs is és nem is tud lenni ered-ményes belmisszió.

Ezek után azt ne gondolják, mintha én a papot éhbérért kívánám szolgálni, semmiesetre sem, sőt azt óhajtom, hogy legyen neki sorsához illő tisztességes fizetése, mint bármely más olyan műveltségű nemes szolgálatot teljesítő embernek van, amelyért aztán szolgálja és pásztorolja a gondjaira bízott nyáját egyenként és közösségben minden lelkipásztorkodási ügyben, stóla nélkül.

Tudom, ezek a sorok fájnak, de bár olyan nagyon fájának, úgyannyira, hogy nagy alázattal sírva kiáltanánk a gyógyulásért Ahhoz, Aki egyedül képes abban gyógyítani. Nekem is nagyon fáj-

nak ezek a sorok, de meg kellett írni, mert vagy lesz igazi *keresztyén közösségünk?* vagy tovább stólázva széjjel hullunk.

Mezőtúr, 1927 március havában.

Ker. testv. szeretettel

Horváth Károly,
kőműves mester.

Utóirat. Félreértés kikerülése végett még köz-löm, hogy ebben a tárgyban hasonló szellemű le-velet már egyszer írtam a Kis Tükör szerkesztő-ségének még az 1890-es évek valamelyikében, amelyet, úgy emlékszem, rövid lényegében akkor szóvá is tette a tiszt. Szerkesztőség. De tessék jól megfigyelni, ahol stóla-rendszer van, bárhol lett legyen is az, ott ugyanazok a jelenségek észlel-hetők. Óh, az a stóla olyan forma, mint a kínaiak-nál az imagép. Azért fáj nekem nagyon, hogy még a folyó évben is lehetett olvasni a debreceni református egyház újabb stóla-táblázatának a pub-likálását. A debreceni református egyháztól mást vártam. Egy alkalommal már Csonkaországunk egyik nagym. Minisztere, egy nagyon komoly ügy-ben nemesszívűen meghallgatott s az ügyet nagy-bölcsességgel orvosolta; vajjon református keresz-tyén egyházunk Örallói meghallgatnak-e? **H. K.**

Külföld

A Presbyteri Világszövetség a maga meg-alapításának félszázados évfordulóját ez évi jú-lius hó 6-ikán fogja Edinburghban megünnepelni. A jubileumi istentisztelet prédikátorául a prince-toni dr. Patton van kiszemelve, aki már a fél-század előtti alapításban is résztvett. Magyar rész-ről ezen a legelső nagygyűlésen dr. Balogh Ferenc és György Endre vettek részt, akik közül a neve-zetes félcentennáriumot, fájdalom, már az utóbi sem érthette meg (de, mint tudjuk, az 1925-iki cardiffi világgyűlésen a szövetségnek, még meg-jelent s ott a gyűlés, mint egyik legöregebb és legérdemesebb tagot, felállással köszöntötte).

Japánban, a legújabb ottani hivatalos statisztika szerint, az ország 65 millió lakosa közt 210,000 felnőtt keresztyén van, de az egyetemi hallgatók-nak és felsőbb középiskolás növendékeknek kb. 40 %-a keresztyén. 48 millió japán buddhistának, 17 millió pedig sintoistának vallja magát. Roppantul érdekes, hogy a japáni kormány a saját tudósai szakvéleménye alapján kijelentette, hogy a császári ősök kultusza nem vallásos, hanem csupán polgári jelleggel bír, amire aztán a Vatikán közhírré tette, hogy ezen nyilatkozat után mi sem áll az útjában annak, hogy katolikus japánok a császárkultusz-ban résztvegyenek. Közelebbi részleteket kellene ismernünk, hogy a dologhoz alaposabban hozzá-szólhassunk — de így sem nyomhatjuk el azt a kérdést, hogy vajjon az őskeresztyéneknek eszükbe jutott volna-e, a római császárkultuszhoz való viszonyukat Róma pogány tudósainak „szakvéle-ménye” alapján szabályozni?

A hamburgi szocialista „Echo“ újabban rendszeresen közli az egyházak istentiszteleti és egyéb közleményeit. Midőn emiatt az orthodox szocialista olvasók közül többen felszólaltak, a szerkesztőség kijelentette, hogy az egyenjogúság alapján áll s ennelfogva a minden színháznak, egyesületnek, üzleti vállalatnak megadott közlési lehetőséget az egyházak előtt sem zárhatja el; ez, úgy mond, „nem szellemi eszközökkel vívott harc volna egy szellemi mozgalom ellen“, s amellett „a lehető legrosszabb fajta szellemi gyámkodás“ volna, a lapot olvasó szocialisták közül azokat, akik — igen nagy számban — ragaszkodnak egyházaikhoz, arra kényszeríteni, hogy egyházi közlemények kedvéért polgári lapot olvassanak. Azt mondani pedig, hogy „szociáldemokraták nem lehetnek egyházak tagjai“, a szerkesztőség szerint magának a szociáldemokrata pártnak a programjával is ellentétben áll.

A müncheni farsang ez idén különösen megélénkítette a — zálogházi forgalmat, amely a decemberi 8207 márkával szemben januárban 16,806 márka volt.

A leitmeritzi járásbíróóság elnöksége nemrég fölmerült esetről kifolyólag úgy döntött, hogy a cseh-morva-sziléziai német evangélikus egyháznak autonómiája van, amelynek alapján a német egyházi nyelvet egyház- és államjogilag egyaránt elismerten használhatja; anyakönyveit németül vezetheti, lelkészei nem állami funkcionáriusok s ennelfogva nem kötelezhetők arra, hogy a cseh állami hatóságok csehnyelvű közléseit megfelelő német fordítás nélkül tudomásul vegyék. Mikor fog, Csehszlovákiában és egyebütt, legalább ennyi elismertetéshez jutni az egyházak útján a magyar igazság is?

Németországnak a Vatikánnal kötendő koncordatúmaról egyre sürűbben szállingóznak hírek, amelyek minden hivatalos cáfolat ellenére is makacsul tartják magukat.

A Vatikánnak a világháború előtt csak tíz állammal volt diplomáciai összeköttetése, amíg ma a 28-cal van. Németországban, a reformáció szülőföldjén pláne két pápai nuncius is működik: az egyik Berlinben, a másik Münchenben. Legújában Konstantinápolyba és Pekingbe is küldött a pápa nunciásokat.

A „Jézus-társaságnak“ ez évben már kb. húsz ezer tagja van, akik közül több mint négyezer a pogánymisszióban működik. Ma a férfi-szerzetek közül a jezsuitáké a legnépesebb (a franciskánusoké után, ha ezt a több ágra szakadt szerzetet egynek számítjuk). ri.

Különfélék

Horthy Miklós kormányzó urunkat rendkívüli megtiszteltetésben kívánja részesíteni a debreceni Tisza István tudományegyetem. Mind a négy kar egyszerre tiszteletbeli doktorrá fogja nyilvánítani s a négy doktori diplomát egybefoglalva fogja az egyetemi tanács a kormányzó úrnak átnyújtani. A tervhez megkérték a kormányzó úr hozzájárulá-

sát, aki a legnagyobb örömmel és köszönettel egyezett abba bele. Horthy Miklós a debreceni Kollégiumnak volt egykor kisdíákja s már ezáltal is szoros kapcsolat fűzi a debreceni egyetemhez, melynek fundamentuma szintén a debreceni Kollégium.

Az egyetemes tanügyi bizottság március hó 10-én és 11-én tartott ülésén Baltazár Dezső püspök, illetőleg dr. Dóczy Imre elnöklése mellett gazdag tárgysorozat rendén folyt a tanácskozás. Ravasz Árpád helyére a középiskolai ügyek előadójává Dombi László miskolci leánygimnáziumi igazgatót választották, aki már a múlt évben is helyettesítette akkor akadályozott elődjét s aki úgy a múlt évben, mint ez alkalommal gazdag tudásának, mindenre kiterjedő figyelmének, világos meglátásának és kiváló szakértelmének adta bizonyosságát. A theologiai akadémiáról adott jelentések során különösebb érdeklődést keltett a lelkész-képesítő vizsgálatokkal kapcsolatban a tiffini egyezség ügye, miután a tapasztalat azt mutatja, hogy a honosításra vonatkozó szabályok, különösen, hogy a honosítást kérő az egyszer nem sikerült vizsgát többé meg nem kísérelheti, a gyakorlatban nem szerencsés következképekkel járt. Hallottunk olyasmit is, hogy az egész tiffini egyezmény ügye nem a legjobb lábbon áll s amerikai egyházaink körében ismét nehézségek merülnek fel. Ha így van, nagyon sajnálatos és olyan állapot, amelyen magyar szempontból kívánatos mielőbb segíteni. A kecskeméti egyetemes jogakadémia sorsa még mindig némi bizonytalanságban van s ezért a kultuszminiszterhez kell fordulni a jogi oktatás reformjának sürgetésével, mert csak e reform rendén fog eldőlni, hogy a jogakadémiát egyházunknak lehet-e és érdemes-e a maga egyéb nevezetes érdekei rovása nélkül fenntartani. Középiskoláink általában a fejlődés és a békebeli állapotokhoz visszatérés kedvező képét mutatják. Nagyfokú abnormitás azonban itt az, hogy az államsegélyes gimnáziumok — pedig hiszen ilyen csaknem valamennyi — a fenntartási államsegélyt most is a régi, valorizálatlan koronaértékkel kapják, holott a kultuszminiszter a szerződésben megállapított jogokat korlátozás nélkül gyakorolja. Ebben az ügyben tenni kell valamit, mert képtelen állapot, hogy 2—3 pengőt kitevő évi segélyért öt tanszék betöltésének jogát bírhasa a miniszter és gyakorolhasson beleszólást ezen a réven autonóm ügyeinkre. A tanítóképzőintézeteknél parázs vita támadt a kántorképesítés ügyében, amire nézve azt javasolják a konventnek, hogy az eddigi szabály, mely szerint a nem református intézetben oklevelet nyert tanítók a kántorképesítő vizsgát a nemük szerinti református képzőintézetben teszik le, maradjon meg, de mégis azzal az engedménnyel, hogy ha valamelyik egyházkerületben csak egyikféle — már vagy fiú-, vagy leányképzőintézet — van, annak kebelében az azon egyházkerületbeli kántorjelöltek valamennyien, tehát a másik nembeliek is, telessék a vizsgálatot. Javasolja a bizottság az egyetemes konventnek, hogy úgy a középiskolai, mint az elemi iskolai ifjúság számára szerveztessenek ifjúsági könyv-

tárak s ezeknek az előkészítésére a lépések megtétettek. Volt szó a középiskolai tankönyvek approbálásának kérdéséről is, amiről a tankönyvbizottság a konvent elé teendő jelentését az egyetemes tanügyi bizottsággal is közölte. Ebből megtudjuk, hogy sok tárgyra és osztályra a szükséges tankönyvek megvannak és approbálhatók, azonban több olyan tárgy van, amelyre vonatkozóan elfogadható tankönyv egyáltalán nincs. Ezek tekintetében volna szükséges első sorban a református tankönyvkiadó vállalatok közreműködése, bár kétségtelen, hogy csaknem mindegyik tárgynak csaknem mindegyik osztály számára szükséges tankönyvét illetően kívánatos volna, hogy a, bár approbált könyvek mellett egyenest református iskolák céljára szolgáló könyvek keletkezzenek.

Az egyetemes konventi rendes bíróság március hó 9-én tartott ülésében Mózes István nagydobosi lelkész, Bartha László alsószabolcs-hajduvidéki esperes, Szunyoghy Farkas volt kisújszállási gimn. tanár perújítási, Körös Károly előkönyörgő lelkész és a terestényszecsődi presbiterok fegyelmi ügyeiben hozott egyházkerületi bírósági határozatokat helybenhagyták.

Hegedüs Lóránt Debrecenben. Március 12-én este érkezett meg Debrecenbe Hegedüs Lóránt nyug. pénzügyminiszter. Az állomáson dr. Magoss György polgármester és Baja Mihály lelkész üdvözölték a város és a Templomegyesület nevében. Este a város által rendezett Beethoven emlék-ünnepélyen tartott gazdag tartalmú emlékbeszédet, melyet a közönség nagy tetszéssel honorált. Vasárnap, március 13-án délután 5 órakor pedig a Nagytemplomban, a Templomegyesület vallásos délutánján tartott lélekemelő bibliamagyarázatot. Ez alkalommal zsúfoltságig megteltek a Nagytemplom hajói és a közönségnek a körében a reformátusság mellett nagy számmal voltak képviselve más-vallású atyánkfiai is. — A bibliamagyarázat előtt Kolozsváry Kiss László lelkész mondott lélekből fakadó imádságot, mely után dr. Baltazár Dezső püspök magas szárnyalású beszédben üdvözölte Hegedüs Lórántot és felkérte valláserköles előadásának megtartására. Hegedüs Lóránt beszédében fontos megállapításokat tett. Ilyenek voltak, hogy: „az egész Magyarország keresztjét nekünk kell hordoznunk protestánsoknak“, „a haladást és a tudományt csak a protestantizmus szolgálhatja“, „a magyar történelemben a protestantizmus játszotta és játsza a főszerepet“, „Európa elvesztette a jogot arra, hogy az emberiséget vezesse“, „a világháborúban Amerika győzött, — az angolszász fajra vár tehát a feladat, hogy a világot feltámassza“, „Amerikát Magyarországból csak Kossuth és a protestantizmus érdekli“, „Magyarországot a protestantizmussal kapcsolatban a poklok kapui sem dönthetik meg“. Mély biznyságtelű beszéde végén felkérte a híveket, hogy mondják utána Mt. ev. 5. r. 1—12. v., Jézus hegyi beszédjének a boldogokra vonatkozó tételeit, melyet a gyülekezet fennállva, velegyütt mondott el. A Kántus éneke után a vallásos ünnepélyt dr. Baltazár Dezső püspök áldása zárta be.

Március 15. Debrecenben. Verőfényes tavaszi napon köszöntött ránk az 1927 március 15-ikeje. Az egész város ünnepi díszbe öltözött ezen a napon, lelkes és nagyszámú közönség vett részt az iskolák és testületek ünnepélyein. Ünnepélyt rendeztek erre az alkalomra az összes tanintézetek, így a református leányközépiskola, tanítónőképző, főgimnázium, tanítóképző. Az ünnepségek között legkiemelkedőbb volt a Bajtársi Egyesületek ünnepélye, mely a vármegyeháza dísztermében ment végbe. Itt dr. Kováts Andor egyetemi professor tartott lelkes beszédet és az Egyetemi Köré a Petőfi szobor előtt a Kollégiumban, ahol Solymosi József hittanhallgató, egyetemkörü elnök mondott lélekből jövő, nagyhatású beszédet.

Dr. Lencz Géza befejezte előadás-sorozatát a Krisztus problémákról. A Kollégium díszterme zsúfolásig megtelt ezalkalommal előkelő hallgatósággal. A múltkor Jézus személyének és szenvedésének történetiségét bizonyította dr. Lencz Géza, most pedig a legnagyobb problémát: Jézus feltámadását, az üres sír történetiségét igazolta. Az előadást a közönség zajos tetszésnyilvánítással honorálta, amiért a tudós professzor ezt a nagyon nehéz feladatot ilyen figyelmet lebilincselő előadásban oldotta meg.

Vallásos-estély az Ispotály templomban. Március 13-án lélekemelő vallásos-estély volt az Ispotály templomban. Predikált Hegedüs Kálmán s. lelkész, előadást tartott Tukacs György szénior, költeményeiből felolvasott Harsányi László szigorló orvos, ezeken kívül még szavaltok, zene- és énekszámok tették változatossá az estély műsorát. Berekesztő imádságot Molnár Ferenc lelkész mondott. Meg kell jegyeznünk, hogy ezek a vallásos estélyek minden alkalommal nemcsak nivósak, de rendkívül nagy látogatottságnak örvendenek. Sokan vannak, akik szomjúhozzák az élet vizét, ha az a víz üde és tiszta.

A bagaméri református egyházban Kósa Lajos lelkésznek Soltra történt megválasztásával megüresedett lelkészi állásra 224 szavazattal 84 ellenében Csokonai József szt.-jobbii lelkész választott. Isten áldása kísérje a pásztort új gyülekezetében.

A pocsaji gyülekezet március 12. és 13-án a *Hit és Szolgálat* mozgalmával karöltve, áldásos konferenciát rendezett a helybeliek és a szomszédos gyülekezetek részvételével. Egyházunk megújulásának nagy kérdései, az egyéni, családi és társadalmi élet Isten akarata alá való rendelése a kotta a konferenciái előadások és megbeszélések anyagát. Egyszerű lelkék őszinte megnyilatkozásai és már a konferencia ideje alatt önkéntes buzgóságból tartott házi istentiszteletek a bizonyosságai, hogy Pocsajban és környékén Istennek áldott magvetése indult meg. A konferencia előadói Uray Sándor, Szabó Miklós, Ferenczy Károly, dr. Szász Imre, dr. Dancsházy Sándor, Dankó Sándor, Úry Ferenc és Ördögh Lajos lelkipásztorok voltak.

Értesítés a husvétli legációra vonatkozóan. Tisztelettel értesitem a nagytiszteletű lelkész urat,

hogy kollégiumunkban a szokásos husvét-i electio a folyó évben április 8-án lesz. Azok az egyházak, amelyek nem kérnek legátust, vagy specificálnak, értesítésüket április hó 4-ig küldjék be a szeniori hivatalnak. Később érkező értesítéseket már nem lehet figyelembe venni. Egyúttal felhívom a nagytiszteletű lelkész urak figyelmét arra is, hogy mivel az elmúlt karácsonyi ünnepekre 69 egyház nem kért legátust, 17 pedig specificált s ilyen módon már theologusoknak sem jutott legáció: egyházkerületünknek érvényben levő határozataira hivatkozva, a legátust nem kérő egyházak névsorát husvét után, további hivatalos eljárás végett, a Főtiszteletű és Méltóságos Püspök úrhoz fel fogom terjeszteni. Debrecen, 1927 márc. 16. *Karai Sándor*, kollégiumi igazgató.

A kishódosi egyház március 6-án vette használatba, nagy áldozatok áran szerzett, harangját ünnepies keretben. A harangavatáson részt vettek Jánossy Sándor méhtelki és Nyáry János nagyhódosi lelkészek.

Postatakarékpénztári csekkszámia 43,916. Az előfizetési díjak beküldését tisztelettel kérjük.

A belmissziói estén, március hó 18-án, este 6 órakor a kollégium dísztermében dr. Danesházy Sándor lelkész tartott előadást.

A budapesti református egyház presbiteriuma legutóbbi ülésében elfogadta az új egységes liturgiát és kimondotta egyszersmind azt is, hogy Budapesten, a szokásos úrvacsoraosztási alkalmakon kívül, minden hónap első vasárnapján is legyen úrvacsoraosztás, sorban mindig más és más templomban.

Lelkészválasztás. A disznóshorváti gyülekezet kilenc pályázó közül Salamon Gyula mályinkai lelkészt választotta lelkészévé. Isten áldása legyen a pásztoron és a gyülekezeten egyaránt.

A hódmezővásárhelyi Keresztyén Ifjúsági Egyesület március hó 14—19. napjain minden este előadás-sorozatot rendezett, március hó 20-án pedig vallásos ünnepséget a városháza nagytermében.

A debreceni evangélikus egyház március hó 13-án tartotta közgyűlését. A közgyűlés kiemelkedő

eseménye Farkas Győző lelkész évi jelentése volt. A közgyűlés a lelkész jelentését örömmel vette tudomásul. Ezután egyhangúlag megválasztották a régi, dolgozó tisztkart és presbiteriumot. Több kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

A Debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület március 13-án este a MANSz. helyiségében jól sikerült tea-estélyt rendezett. A nívós estélyt a kollégiumi kis Kántus éneke nyitotta meg. Előadást külföldi tapasztalatairól Farkas Győző evangélikus lelképásztor tartott. Az estélyen közreműködtek Bay Erzsike, Szele Paula úrhölgyek, Farkas Pál, Solymosi József, Kardos Lajos hittanhallgatók ének-és zeneszámokkal, valamint szavallatokkal. A kedves, családias estét Uray Sándor lelkész, K. I. E. elnök meleg szavai rekesztették be.

A Mácsal Dalkör tisztújító közgyűlése márc. 13-án ment végbe a Kollégiumban. Díszelnök lett továbbra is S. Szabó József főgimnáziumi igazgató, elnök Rásó István, karnagy Horváth Károly énektanár.

Musset-émlékünnepély. Az Egyetem Francia Szemináriuma március 16-án, a XIX. század egyik legnagyobb és legérdekesebb francia költőjének emlékére és ismertetésére, Musset-émlékünnepélyt rendezett a Kollégium dísztermében, nívós műsorral.

A cserepredikálás intézményét már több egyház megkísérelte. Egyik gyülekezet hívei a másiknak a lelkésze által is meglátogatván, annak igehirdetése és egyéb lelki munkája által kölcsönös épülést vehet.

Ahol imádsággal kezdődik a munka. Az amerikai Duquin bányavároskában a bányászok, akik az egyik ottani bányában dolgoznak, legújabban azt a szokást hozták be, hogy lent a bánya mélyén minden reggel, a munka megkezdése előtt, istentiszteletet tartanak. A közös imában oltalmat kérnek magukra és családjukra. A rövid kis alkalmat éppen olyan komolyan és áhítatosan végzik a bányászemberek, mintha a templomban volnának.

NEM REKLÁM, HANEM VALÓSÁG

TELEFON:

13-35.

39-52

hogy dús választékban gyönyörű szabású
férfi- és fiú ruhák olcsó árban a

TELEFON:

13-35.

MAGYAR RUHAIPAR

DEBRECEN LEGNAGYOBB FÉRFI ÉS FIÚ RUHAÁRÚHÁZÁBAN

PIAC-UTCA II. SZ. (közvetlen a Bika-szálló alatt) szerezhetők be.

A nagymegyeri Ifjúsági Egyesület az egyesületi ház javára műkedvelő-előadást rendezett igen szép sikerrel.

Baptista konferencia Debrecenben. A tiszántúli baptisták szokásos évi konferenciája a múlt hét végén folyt le Debrecenben. Néhány egyházszervezeti kérdés letárgyalása után, ítéletet tartottak azon hívők ügyében, akiket hibáik miatt a konferencia elé utasítottak. Káromkodásért, mértéktelen élet és vallásbeli kötelességük elmúasztásáért többeket megfedett a konferencia. A kiküldöttek beszámoltak arról, hogy a baptisták száma úgy a külföldön, mint Magyarországon erősen növekszik.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

Debreczeni István
órásmeister
Debrecen, Péterfia-u. 8.

Speciális órák javítása
Mindennemű órák raktára.

FITTLERSÁNDOR
orgona és harmónium gyára
Pesterzsébet, Határ-ut 20.

Készít:
**Új Orgonákat,
Orgonasípokát,
iskolai és templomi
Harmóniumokat.**

Javítások gyorsan, szakszerűen mérsékelt árákért
Arjegyzők ésköltségvetés díjtalan

ALAPÍTTATOTT 1910-BEN

Március hó végén jelenik meg
a Sylvester-nyomda kiadásában

RAVASZ LÁSZLÓ UJ KÖNYVE A HALÁL ÁRNYÉKÁBAN

cimen. A kötet 46 beszédet tartalmaz, közöttük azokat, amelyet a püspök Tisza István geszti sirholtjánál, Tisza Istvánné, Nagyatádi Szabó István, Batori Sigray Pál, Németh István püspök, vitéz Nagy Pál honvédfőparancsnok, Szilassy Aladár, Kacsóh Pongrac, Vredeuburch báróné, Deesy Zoltán, Kiss Ödön, Haypál Benő és mások felett mondott. — A könyvnek rendkívüli értékű része *Ravasz László püspök naplójának egy töredéke*, amelyben Nagy Károly erdélyi püspöknek, Erdély legnagyobb fiának szinte élő alakja áll előttünk a leg-hűbb barát és fegyvertárs szerető és fájó emlékezésének drága tükrében. Ez a Bordigherában és Mentone-ban írt napló az erdélyi magyarság és reformátusság újabb-kori történelmének egyik jelentős pontjára vet fénylő sugarat. A kötet jellemzésére annak *előszavából* közöljük a következőket: Sokszor kellett a „halál árnyékának völgyében” meggyújtanom az Ige vigasztaló és irányt mutató szövénekét. Jöttek a lelkek és letelepedtek e parányi pásztorházak mellé. Aki fázt, megmelegedett; a néma befagyott ajkon feltört a meleg, gyógyuló sírás; a zokogó lélek elhalogatott és megpihent. Mindezt a csodát az mivelte, aki ott ült a tűz mellett a fő helyen. Alakját elnyomta a homály; csak szeretteire néző arcán ég a világosság s átszegezett karjával magához öleli elalélt testvéreit. Szól ez a könyv azoknak, akik hozzá tudnak simulni őriző pásztorukhoz a „halál árnyékában.”

A kötet finom angol famentes papíron, kb. 240 oldalon művészi címlappal jelenik meg s arra *március hó 25-ig előfizetést fogadunk el.* A kötet előfizetési ára 5 pengő. Pénzt legcélszerűbb bármelyik postahivatalnál kapható biancocsekkklapon „Sylvester Nyomdai Müintézet Tahitótfalu 39993. sz.” csekkszámlájára fizetni be. — A könyv bolti ára jóval magasabb lesz. Előfizetéseket csak március 20-ig fogadunk el.

Sylvester nyomdai müintézet könyv- és lapkiadóvállalat

Tahitótfalu, Pestmegye. — (Fiók: Budapest, VII. ker., Wesselényi ucca 53. szám.)

„DANKÓ” Temetkezési Vállalat

(Tulajdonos: EKLI JÓZSEF.)

**DEBRECEN,
KOSSUTH-U. 6. SZÁM.**

Telefon: nappal 322.

Telefon: éjjel 66. sz.

M. kir. Tisza István tudományegyetemi klinikák, Állami gyermekmenhely, Honvédkórház, Református ápokida, Debrecen szabad királyi város szállítója.

TELEP ÉS KOPORSÓGYÁR: DOMB-UTCA 16. SZ.,

hol éjjel is a gyászoló közönség rendelkezésére állunk.

Olcso árak. ♦ Szolid kiszolgálás. ♦ Előnyös fizetési feltételek. ♦ Temetéseket vidéken is vállalunk.

FONCIÈRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ INTÉZET

DEBRECENIVEZÉRÜGYNÖKSÉGE

úgyis mint a TISZÁNTULI REF. EGYHÁZKERÜLET
HIVATALOSAN SZERZŐDÖTT biztosító intézete.

ELFOGAD:

tűz-, jég-, baleset-, szavatossági-, betöré-
ses-lopás-, szállítmány- és élet-biztosítá-
sokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

><

48-52

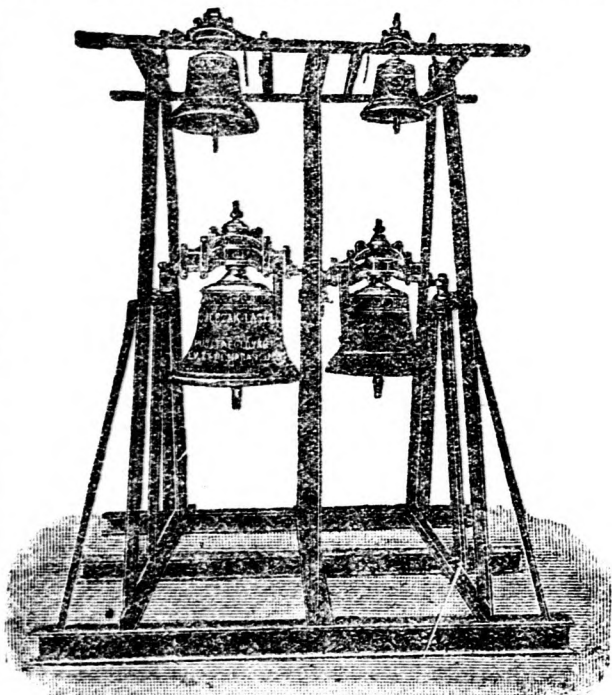
Lelkészeknek, tanároknak, tanítóknak, presbite-
reknek és egyháztagoknak a főtiszteletű és méltó-
ságos egyházkerületi Einökséggel történt meg-
állapodás alapján külön kedvezmények.

Debrecen, Piac-u. 61. sz., II. emelet.

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár
BUDAPEST, VI, FRANGEPÁN-UTCA 77. SZ.

(Saját házában). A nyugati pályaudvartól induló BUR vasúti „ÖR-
HÁZ” megállóhely A) B) C) D) kocsikkal. Telefon: Lipót 913-53

Az 1900. évi párizsi világ-, 1921. és 1923. évi vas- és gépipari kiállításon
aranyéremmel kitüntetve. Számos egyházi elismerőlevél és az 1925. Orsz.
Kézművesipari Társulat versenyén a m. kir. korm. díszoklevelével kitüntetve
és az 1926. évi kézműipari kiállításon a m. kir. kormány által
díszoklevellel kitüntetve.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

*

A háztartás, mezőgazdaság és ipar körébe vágó

összes vasárúk

állandó nagy raktára.

Telefon 6.

MOST MEGJELENT

egyházi, irodalmi újdonságok:

Hegyaljai Kiss Géza dr.: Lélek és élet. (Egyházi beszédek)	Pengő 6.—
Fiers Elek: Isten pénzügyei (Egy lelki- pásztor naplójából)	„ 1-60
Ravasz László: Magyar bánat	„ 1-20
Fosdick E. H.: A mester jelleme	„ 2-56
Szigethy Ferenc: Szavalkönyv (Ifjúsági egyesületek, vasárnapi iskolák szá- mára: Vallásos, hazafias és egyéb ünnepélyes alkalmakra)	„ 2.—
Szabó Imre: Mi atyánk (Tíz meditáció)	„ 1-28
Sylvester bibliai kézikönyv I. kötet	„ 2-40
„ „ „ II. „	„ 2-40
„ „ „ III. „	„ 2-40
Révész Imre: Mennyei nászdal	„ 2.—
Andrássy Kálmán: Szenvedéstől a diadalomig. (Kiadta: Kiss Ferenc)	„ 2-40
Andrássy Kálmán: Bibliamagyarázat	„ 4.—
Enyedy Andor: Nekem élet a Krisztus	„ 5-60
Musnai László: János evangéliumának és leveleinek magyarázata	„ 4-80

Legszebb konfirmációi ajándék

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom című kis könyvecske, a legalkalmasabb mű a református öntudat erősíté- sére . . . Komoly, nyugodt hangú kis kalauz, amely református fele- kezeti felfogásunkat a szélesebb- körű közönség szellemi nivójához alkalmazkodóan, közérthetően, meg- bízhatóan tolmácsolja. „Sárospataki Református Lapok.” Kötve	Pengő —56
Dr. Erdős Károly: Fohászok. (Kivonat „Az én vallásom” c. könyvecskéből)	„ —12
Méliusz kis könyvtár I—X. füzet, minde- nik különálló, a 10 füzet együtt	„ 3-60
Konfirmációi emléklap, kicsi	„ —04
„ „ nagy	„ —12
„ „ anyakönyv, 1 ív	„ —32
„ „ anyakönyvi kivonat	„ —06
Nagy István: Konfirmációi káté	„ —20
Soltész János: Konfirmációi káté	„ —40

„MÉLIUSZ”

könyv-, papír-, írószer- és
zeneműkereskedésben

Debrecen, Ferenc József-út 26.

TELEFON: 2-70.

Postal megrendelések azonnal expedíáltnak.